

Izbija vsak četrtrek ob 4 uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za drugo deželo izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterinarni št. 9.

Naročnino in naznana s pr o j e m a upravništvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14, po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Krščansko učiteljstvo — pozdravljeno!

Vendar je enkrat napočil dan, ki ga lahko s ponosom imenujete — svojega! In vendar enkrat je napočil toliko zaželjeni dan, ko si je ljudstvo slovensko veselo zamoglo zaklicati: „Hvala Bogu, še imamo učiteljev in učiteljic, ki so naši, ki so naše!“

Gg. učitelji! Vzrasli iz ljudskih vrst, ste pokazali, da ste zares — ljudski, in da hočete tudi delovati za blagor svojega ljudstva!

Za svetlinje svojega ljudstva, za vero in pravico, ste započeli odločni boj proti onim svojim* hinavskim laži-kolegcm, ki bi radi pomendrali v prah te svetlinje slovenskega ljudstva. Nastopili ste kot junaki, že v tem prvem nastopu — pozdravljeni!

S krepko, odločno roko ste segli po sebi nesprotnih tovariših in jim potrgali z obrazov njih krinke, da jih danes slovensko ljudstvo gleda v vsi njihovi hinavščini in nsgoti! — Pozdravljeni!

Otresli ste se sramotnega jarma strahovanja in samooblastnosti žal-kolegov, svobodomislicev ste se otrešli, da ste postali svobodni! — Pozdravljeni!

V čelo ste udarili stranko, ki more s svojimi načeli vzgajati le polovicarje in neznačajneže! — Pozdravljeni!

Pred vsem ljudstvom ste izpovedali svojo vero in zatrčili, da hočete le na verski podlagi delovati zanj, zato vam vse verno ljudstvo slovensko kliče: Pozdravljeni!

Mala, a hrabra četa, vsi, karkoli vas stoji v tem boju roko v roki — pozdravljeni!

In tudi gospodične učiteljice, ki ste tudi srčno nastopile v tem svetem boju, tudi ve — pozdravljene!

Odločno ste nastopile proti laži-mozem, pripravljene, da izpolnite v dvojni meri sveto nalogo do ljudstva, kateri so se oni izneverili! Sredi svojega rodu neustrašene ste prve dvignile zastavo, pravega verskega vzgojevalnega dela; zato bodite kot zares ljudske učiteljice svojega vernega ljudstva — pozdravljene!

Majhno je danes še vaše število — verno ljudstvo se čudom čudi — a toliko dražje so nam prve cvetke pomladi, kolikor so redkejšje, in zato še srčneje — pozdravljene!

Porok ste nam naraščaja v vrstah kršč. mislečih vzgojiteljev in vzgojiteljic, in tudi ste ljudstvu porok njegove boljše prihodnosti, zato vse, karkoli vas stoji v tem boju roko v roki — pozdravljene.

Učitelji in učiteljice, ki vas je združil križ v svetem boju za šolo in dom, vam vsem kliče ljudstvo slovensko hvaležnim srcem:

„Pozdravljeni! Pozdravljene!“

Občni zbor društva „Skalnica“.

V nedeljo ob že napovedani uri je bil v „Alojzijevisču“ dobro obiskan shod društva slovenskih delavk „Skalnica“. Prednica gospica Gabrijela Abram pozdravi pred vsem zbrane družtvenice, govori potem o društvenih zadevah, zlasti o podeljevanju podpor, o potrebi novih poverjenic, dalje o vseslovenski slavnosti na Jesenicah, katere se je udeležilo z zastavo tudi društvo „Skalnica“.

Tajnica gospica Marica Pod-

sedaj pogosto videl reči strašne in grde; dobro, da niso znale stene in streha govoriti!

Mlinarica je bila silna blede. Že nekaj let sem je bolehal, in kadarkoli je sin Peter spet kaj naredil, ji je postalo še hujše in slabše.

Tudi oče Peter se je bil postaral. Ne leta, ampak žalost in očitane vesti, da ni vršil svoje dolžnosti kot oče, to oboje mu je vtisnilo izraz starikavosti. Kolikor je bilo sploh Petru mogoče biti ljubeznjivemu, s toliko ljubeznjivostjo se je obrnil k ženi in dejal:

„Nikar ne tuguji, mati... škoduje ti... pomaga pa tudi nič... vse nič ne pomaga...“

In naslonil je trudno glavo nazaj na deblo in umolknil. Zapihal pa je veter, se poigraval z dolgimi vejami in vejicami, in zamolklo pel otožno pesem, pesem o minuli mladostni sreči, katera se ne vrne več.

In starima je bilo, kakor da slišita odmev te pesmi v vesti: „Sama sta kriva!“ In srce se ji je stisnilo, da so iz oči privrele solze.

Preteklo je leto, in mlinarici Agati je preteklo življenje, mrtva je bila. Mlinar je tedaj velel svojemu sinu, naj natrga z vrbe vejice, da bodo splekli materi mrtvaški venec. Fant je s'oril, kar mu je velel oče, a prsti so se mu tresli, da je komaj komaj lovil v vetru se zibajoče vejice. Zdelo se mu je, da se mu umikajo nalašč in tako poveča-

gornik poroča o blagajniškem stanju. Društveno premoženje je znašalo koncem l. 1905 K 1311 84 v, koncem l. 1906 K 1973 62 v, in dne 7. sept. t. l. K 2555 73 v. Račun se odobri soglasno.

Duhovni voditelj č. g. dr. Andrej Pavlica prečita imena umrlih družtvenic in jih priporoča v molitev. Društvo bo poskrbelo vsako leto za 3 sv. maše za umrle družtvenice. Duhovni voditelj govori dalje o bogoljubnem življenju, zlasti o češčenju blažene Device Marije, ki naj je gojijo goreče vse družtvenice. V nadaljnjem govoru razlaga poselski red, ki velja za primorsko deželo, zlasti o pravicah in dolžnostih, ki jih imajo gospodarji in posli. Dalje omenja zaslug, ki si jih je stekla za društvo prva predsednica gospica Emerika Holzinger pl. Weidich, Občni zbor jo izvoli soglasno za častno družtvenico. Duhovni voditelj omenja dalje smrti velikega slovenskega pesnika Simona Gregorčiča, ki je bil našemu društvu posebno naklonjen. Predlaga, naj občni zbor sklene, da se napravi mala, društvu primerna ustanova, ki naj se imenuje Simon Gregorčičeva ustanova v podporo sirot, ki jih zapuste naše družtvenice. Za to ustanovo se bo nabirala miloščina mej družtvenicami in drugimi dobrotniki. Društvo „Skalnica“ bo prispevalo vsako leto k glavnici 20 K. Glavnica se ne sme nikdar porabiti. Obresti pa naj odbor porabi vsako leto za vzdrževanje osirotelih otrok umrlih družtvenic. Kedar bodo obresti tako velike, da se bodo vzdrževale sirote lahko v „Slovenskem sirotišču“, porabiti se jih bo smelo, ko se sirotišče ustanovi, le za sirote, ki se bodo vzgajale v tem zavodu. Ta predlog

vajo britke očitne vesti: ti si kriv przgodnje materine smrti.

Mlinar sam je pristopil k mrliču. Kako mirno je spavala! In priti je moral še sin, Peter. Slovesno in spoštljivo je položil mlinar svoji ženi venec na belo čelo in pobeljene lase.

In fant je zajokal, kakor vikne v pečinah divji kozel, zadet od smrtonosnega svinca. Stokrat in stokrat je ponavljal tiste dni, da bo postal pošten, priden človek.

Mrtva mlinarica pa se je žalostno smehljala, prav kakor tolikrat prej v življenju še. In v tem smehu je bilo brati: o da bi le postal pošten, priden človek, veselo upanje; pa tudi žalostno zavest: prepozno, ne moreš več!

Vojska je privrela v deželo in ž njo strah ter trepet pred sovražnikom. Kaj bo, če pride? Poznali so tega sovražnika: plen mu je potreba, moriti mu je veselje, gledati nesrečo mu je slast, poslušati jok in stok zapuščenih sirot in vdov prijetna godba, požigati hiše in poslopja zanimiva zabava. Kar naenkrat so izvedeli v mlinu: sovražnih ni več daleč!

Zvečer pokliče mlinar Petra predse: „Peter ne vemo, kaj se utegne zgoditi. Jaz bom zakopal svoj denar. Pojdi z menoj, da boš zraven in veš kje je spravljen denar, če se meni kaj pripeti.“ Mlinar je odprl trdno, močno

je bil sprejet soglasno z navdušenjem. Vrle družtvenice so takoj položile temelj imenovani ustanovi s svoto 42 K 87 v

Občni zbor sklene dalje, da pristopi društvo „Skalnica“ k „Krščansko-socialni zvezi za Goriško“.

V novi odbor so izvoljene: Gospica Gabrijela Abram, predsednica; gospa Gizela Kremžar, podpredsednica; gospica Marica Podgornik, tajnica; gospa Neža Dugar, blagajničarka; dalje za odbornice: P. n. gg. Ana Plesničar, Doroteja Ternovec, Josipina Žnidaršič, Ana Vovk, Marija Kermavner in Neža Kovarčič, za namestnice: P. n. gg. Cecilija Čebrov, Amalija Velikonja, Marija Erjavec, Neža Štrukelj, Marija Tomazin in Marija Brebec. Za pregledovalki računov sta bili izvoljeni p. n. gospici Eliza Makuc in Julija Abram.

Občni zbor je dalje določil dve zastavonoši in poverjenice za razne okraje v mestu.

Predsednica zaključi zborovanje ob velikem navdušenju. Dal Bog, da bi se razvijalo društvo „Skalnica“ čedalje bolj v korist našemu rodoljubnemu delavskemu ženstvu!

Politični pregled.

Državni zbor se snide zopet 20. oktobra. Voljivo reformo hočejo vpeljati sedaj tudi na Ogrskem.

Deželni zbor nižje avstrijski se je sešel 9. t. m. Na 16. t. m. so sklicani sledeči dež. zbori: češki, moravski, galicijski, zgornjeavstrijski, solnograški štajerski, koroški, bukovinski in šlezjski. Kdaj se snide goriški dež. zbor, ni še znano.

skrinjo. Tam notri na dnu je ležal velik možnjček samega zlata in velika skladvonca bankovcev.

„To je vse moje premoženje“, je dejal. „Na mlinu imam dolg; nisem hotel veljati za bogatina.“

Peter se je čudil, da je njegov oče tako bogat. Vse to sta varno spravila v lesen zaboj, zaboj pa skrila pod kup vreč. Bila je že noč, a še prezgodaj za njiju delo.

„Pod vrbo bova zakopala,“ dejal je mlinar proti enajsti uri; „vrba je moje drevo življenja in bo čuvala moj zaklad.“

Z ostrimi lopatami sta moža previdno privzdignila lepo izrezano rušo, izkopala jamo, in notri spustila zaboj. Kar je bilo prsti preveč, sta jo zmetala v potok, rušo pa spet lepo varno položila na vrh in malo pogladila travo, da ne bi se videle zarezje. — Samo zvezde so jima svetile pri tem nočnem delu. Mlinar je tiho, pritajeno govoril svojemu sinu. Pаметen naj bo, dela naj varčuje naj, vkup drži. Peter je vedno le kimal in zagotavljal „bom, bom“. Slednjič je dejal, kdo ve če pride sovražnik? Gotovo je to samo prazen strah.

Počasi in previdno sta stopala proti domu, jug pa je od župne cerkve prinašal glasove udarcev polnočne ure.

(Konec pride.)

LISTEK.

Vrba.

(Prosto poslovenjeno.)

Leta hité nevzdržno v večnost. Neka dne je stopala mlinarica Agata trudnih in počasnih korakov k vrbi, da tam počije na klopici, postavljeni v senci sedaj že precej košatega drevesa. Trudna je bila; to si ji je bralo z lic, to ji je sijalo iz očíj, in prej veselo dvignjena glava je bila žalostno nagnjena, tuptam pa je silil siv las izpod rute. Sedaj stopi mlinar iz hiše. Ko ugleda ženo, pohiti k nji.

Peter je bil prišel domu iz mesta. Na naboru je bil danes, a sreča mu je bila mila: žreb je odločil, da mu ne bo treba nositi vojaške suknje. Vsem se je škoda zdelo čvrstega, lepo vzrastlega mladeniča. Le s težavo se je prigugal domu, pijan ko klada se je zavalil na posteljo in obležal, kamor je padel. Sedaj spi.

Stara dva sta vzdihovala pod vrbo. Kaj bi bila dala, da so ga obdržali pri vojaki. Saj bi bilo zanj jako dobro, da bi okusil železni vojaški red in strogo pokorščino. Kajti očeta in matere ni poslušal že davno več ne! Bil je pravi pravcati lenuh in zanikr nemarnež, mrzelo mu je vsako delo. Le polegal, posedal, popival bi bil. Kdo bi izmeril vso jezo in žalost, katere je bil on vzrok. Prej mirni mlinarjev dom je

n o. Kranjski dež. zbor in tudi istrski ne bodeta sklicana.

O jugoslovanskem ministru se mnogo piše. Zleti je, da pride eden Jugoslovanov v ministerstvo, a vlada za sedaj s tem ni zadovoljna.

Volivna reforma za nižje avstrljski deželni zbor se bo obravnavala sedaj. Krščanski socialci so imeli pripravljeno volivno reformo na podlagi splošne volivne pravice. Liberalci pa so zapretili, da zapuste zbornico in onemogočijo sklepanje. Tudi vlada je nasprotna splošni volivni pravici za deželne zборе. Brez dvoma se bo boj za ljudske pravice v deželnih zborskih nadaljeval, dokler ne bodo dosežene.

Položaj v Perziji je vedno bolj neugoden. Na eni strani še vedno ni končan razpor s Turčijo, na drugi strani pa se je tudi notranji položaj zelo poslabšal, posebno, odkar so umorili perzijskega velikega vezirja, ki je bil znan kot odločen mož. Sedaj sestavljajo novo ministerstvo.

V Maroku za sedaj ni boj, ampak se vrše pogajanja. General Druče je obolel.

Darovi.

Za slov. „Alojzjevišče“ so darovali: Preč. g. Filip Abram 5 K; slavno županstvo v Podgori 10 K; p. n. g. I. Bizjak 2 K 30 v.

Srčna hvala! Bog povrni!

S. K. S. Z.

Tedenska predavanja v Gorici. Odbor S. K. S. Z. je sklenil v sinočnji seji, začeti prihodnji mesec s predavanji.

Socialni kurz priredi pozimi S. K. S. Z. v Gorici.

Načrt za bodočnost. Na jeseniškem zborovanju je dr. Krek govoril o delu za bodočnost. Predlagal je:

Odbor „Slovenske krščansko-socialne zveze“ v Ljubljani je ob enem osrednji odbor krščansko-socialnih društev in zvez. To pa radi tega, ker bi kak drug centralni odbor radi oddaljenosti posameznih odborov se le težko sestali in bi ostal glede dela tako na papirju, kakor so odbori katoliških shodov.

Skupna znamenja so „Koledarček“, v katerem naj bodo izvestja vseh zvez in skupno letno zborovanje.

V delu v strokovnih delavskih zadevah ne moremo naprej, ako se v tem oziru ne združi nesocialnodemokratično delavstvo cele Avstrije. Naši socialni demokrati bodo po svojih sklepih na stutgartskem shodu še bolj pritiskali na to, da bodi vsak strokovno organizirani delavec tudi njihov politični pristaš. Mi smo proti takim načelom. Osnovati je treba strokovno centralo vseh samostojno mislečih delavcev, ki resno pojmi svoji stan in nočejo izdati svojega prepričanja.

Treba bo skupnih zborovanj za žensko organizacijo. Vsa slovenska ženska društva morajo enkrat na leto imeti skupno zborovanje.

Vsak odbor naj priobčnuje sklepe svojih sej v svojem lokalnem listu, tudi v „Slovincu“ in „Domoljubu“. Vsaka „Zveza“ mora imeti vsakih 14 dni sejo. Vsaka „Zveza“ naj nastavi sposobnega, plačanega tajnika.

Po kratki debati se sprejme prva točka dr. Krekovih predlogov v dodatkom dr. Hohnjeca: Zastopniki posameznih zvez se smejo udeleževati odborovih sej. Dnevni red skupnih zadev se mora vsaj 14 dni prej naznaniti v „Slovincu“.

Sklene se, ukreniti vse potrebno, da dobimo društvene vžigalice in drugo društveno blago. Cisti dohodek naj se porabi za izobraževalna društva na meji.

Nadalje izobraževalnim društvom se priporoča, naj se v bodočem letu prirede na kmetih predavanja, zlasti o agrarno političnih vprašanjih.

Prihodnja seja je zopet v sredo ob 6h zvečer v prostorih „Goriške zveze“.

Novice.

Cenjenim naročnikom. — Na poziv, naj bi naši naročniki poravnali letošnjo naročnino do konca avgusta, odzvalo se jih je žal, vse premalo. Naj se nas cenjeni naroč-

niki spomnijo. Vsak krščanski naročnik naj si šteje v sveto dolžnost, poravnati zaostalo naročnino, in še iz minulih let, ker imamo z listom ogromne stroške. Nekateri niso plačali naročnine še za l. 1906 in celo za leto 1905. Somišljeniki agitirajte za »Primorski List«. Cena listu od sedaj do novega l. je 1 K 36 v., za manj premožne pa 1 K.

Kdor lista redno ne prejema, naj reklamira: »Zadnje štev. lista nisem prejel«. Pismo bodi odprto, z zamke ni treba. Na ovitku naj se poleg naslova zapiše: »Reklamacija«.

V »Šolskem Domu« bo vpisovanje v deško in dekliško ljudsko šolo, v dekliško pripravljavnico ter v dekliško obrtno in nadaljevalno šolo v soboto 14. septembra od 8. do 11. ure predpoludne in od 3. do 5. ure popoldne ter v ponedeljek 16. sept. od 8. do 11. ure predp. — V »Malem Domu« bo ista dneva in ob istih urah vpisovanje v tamošnjo ljudsko šolo in v deško pripravljavnico. — V torek 17. sept. bo imel »Šolski Dom« sv. mašo ob 8. uri zjutra pri Sv. Antonu (ker je Gosposka ulica razdrta); »Mali Dom« pa ob isti uri v kapucinski cerkvi. V sredo 18. sept. začne redni šolski pouk.

Društveno predsedništvo.

Duhovska vest. — G. I. Grilanc, kurat v Levpi, gre za kurata v Kobljeglavo.

Č. g. Josip Milanič ni prestavljen v Roče, ampak za kurata v Marijino Celje pri Kanalu. Tollko v popravek. G. vikar Anton Gerbec st. pride iz Zapotoka za kurata v Kal.

Odbor »Slovenskega katol. delavskega društva« v Gorici bo imel sejo v nedeljo dne 15. t. m. ob 11¹/₂ v društvenih prostorih. Istotam bo imel sejo tudi odbor društva »Skalnica« ob 5¹/₂ pop.

Novi vinski zakon stoji v veljavo dne 1. decembra t. l. Ta novi zakon nudi naši domači vinorejci res precej varstva. A treba je paziti na sledeče: Vlada bo morala skrbno nadzorovati, da se bo novi vinski zakon tudi res izpolnjeval. Da bi zadostovali pri nadziranju, kako se izpolnjuje nove določbe, le vinski nadzorniki, niti misliti ni. Vlada mora to nalogo poveriti tudi finančnim organom. Nadalje pa je ves zakon skoro brez pomena, če se enak zakon ne uvede tudi na Ogrskem. Goljuhi z vinom bi lahko šli na Ogrsko, ondaj ponarejali vino in ga uvaževali k nam. Torej tudi Ogrji morajo skleniti take postavbe. Dalmatinski dež. odbor je že odposlal na vlado peticijo. S to zahtevo naj se oglase tudi naše občine! To na znanje našim občinam!

Imenovanje. — Suplent na beljaški gimnaziji Anlon Gmachl je imenovan za pravega učitelja na tukajšnji gimnaziji.

Cesarjev dar. — Njegovo Veličanstvo presvetli cesar je daroval patrijiotičnemu društvu »Cesarska zastava« pri Sv. Roku v Gorici 200 K.

Slovensko delavsko stavbeno društvo »Svoj dom« je potrjeno in v zadržni register na tuk. sodnji vpisano. Tudi primerno stavbišče je preskrbljeno. Prihodnjo soboto bo ustanovni občni zbor ob 8h zvečer v hotelu »pri zlatem Jelenu« (soba tik kegljišča) z naslednjim vsporedom: 1.) Poročilo ustanovnega odbora; 2.) Sprejemanje članov; 3.) Volitve; 4.) Morebitni predlogi. Kdor si hoče cmisliti svoj dom, dobrodošel!

Dr. Ant. Breclj, Andr. Tutta, podpredsednik, zapisnikar.

Katehetski shod se je te dni vršil v Ljubljani.

Shod svobodomiselcev ali prostozidarjev se te dni vrši v Pragi. Ker našim liberalcem ta shod tako ugaja in ga hvalijo, pa naj navedemo, kaj se ondaj govori. Vsi govorniki izključno govorijo proti veri in verski šoli. Neki učitelj je zaklical: »Duhovnik nesme poučevati verouka! To bodi geslo za bodoče volitve!« Češki poslanec Vaněk je dejal: »Bog ni ustvaril človeka, ampak človek je naredil (si izmislil) Boga!« Jad Lederer je pozivljval učitelje, naj izstopijo iz katoliške cerkve kar očito. Na tem shodu se slave oni, ki so napadli z bombami španskega kralja. Zabavlja se zoper Avstrijo, kakor to dela »Soča«. Vidi se, da so v Pragi zbrani framazoni pravi

bratje naših liberalcev. Dobro je to, samo, da se ne bodo zopet zatajili ti bratci, ko bodo prišle volitve.

Novi deželni volivni red bo baje kmalu potrjen. »Soča« in »Edinost« prelivata radi tega cele potoke solz in črnih zlobnih namenov očrtni našo stranko radi volivnega reda. Dejstvo je, da je novi volivni red res v nekih točkah pomanjkljiv; in proti temu smo mi tudi protestovali. Nudi pa zopet druge ugodnosti, ki jih prej ni bilo. Volilo se bo sedaj direktno in ne po volivnih možeh. Naši trgi bodo sedaj volili doma. Vpeljana je 4. kurija kjer volijo vsi, tudi oni, ki doslej v dež. zbor niso smeli voliti. Ta kurija je na podlagi splošne in enake volivne pravice. V tem oziru je novi volivni red gotovo mnogo boljši od prejšnjega. Našim poslancem očitajo, da so še vedno Lahi v večini. Tega vendar ni bilo mogoče doseči, da bi Italijani sami šli v majšino. Preneumno! Pač pa nam je 4. kurija porok, da pridejo prihodnjic v dež. zbor zmernejši Italijani, ki bodo bolj vpoštevali Slovence. Da Slovenci doslej še nismo v večini, je krivo to, ker nimamo trgovske zbornice. Tu bi lahko zmagali. A ravno Gabršček je bil, ki je že dvakrat zapackal te volitve tako, da so Slovenci tu propadli, akoravno bi lahko zmagali. Za danes toliko!

Goriški čevljarji so sklenili pri svojem sestanku, da se povisajo cene vsem izdelkom. Vzrok je podražanje usnja.

Križman in križ. — Pod poveljstvom nadučitelja Križmana so prikorakali liberalni učitelji in liberalne učiteljice 5. t. m. v »Šolski Dom« na ustanovni shod »društva kršč. mislečih učiteljev«. Vsak bi bil mislil, da so prišli zato, da bodo z živo besedo dokazovali nepotrebo novega učiteljskega društva ali da bodo branili svoje stališče, ali o vsem tem ni bilo nič. Ko jim je g. nadučitelj Likar s kožo vred trgal krinke z obraze in jim potem na živo meso vlival jesiha in stresal soli, so le parkrat bolešno zakrknili, žalostno se nasmehnil in nazadnje zapustili dvorano tuleč, kakor divjačina, ki je zadeta v živo, a si sama ne zna in ne more izdreti smrtonosnih krogelj. Vodil jih je nadučitelj Križman, za njim so drli na komando kakor na vrvi privezani svobodni učitelji in svobodne učiteljice.

Pred kom so bežali? Krščansko misleči učitelji so na čelo svojega društva postavili križ, ta jih je oplasil, bežali so pred — križem. Čudno, prvi je bežal Križman pred križem. On, ki nosi križ že v svojem imenu, on je prvi bežal pred križem. Ubežal mu ni, ker ga nosi zmiraj v svojem imenu, in drugi, ki so bežali za njim, so bežali za njegovim križem. Če so bežali tudi za »manom«, za možem, dvomimo zelo, ker kristjan, ki se otrasa križa, ni mož, ampak vse nekaj drugega. Ubogi Križman, beži kamor hočeš, a križu ne utečeš!

Liberalne učiteljice. — Nekaj novega je doznalo verno slovensko ljudstvo, namreč, da ima tudi liberalne učiteljice. Kaj je liberalka? Mnogo bi se dalo napisati v odgovor temu vprašanju, a naj zadostuje le, če rečemo, da liberalka je — grdo ime.

Nekaj o oproščenju od orožnih vaj. — Pretekli mesec so dunajski časopisi najbrž vsled naročila vojnega ministerstva pisali sledeče: Pri vojaških oblastih se posebno za časa orožnih vaj oglašajo poslanci vseh strank in narodov, da prosijo za oprostitev volivcev od predpisanih orožnih vaj. Politične oblasti so zadnji čas opozorile na dejstvo, da ta način ne odgovarja postavno predpisane potu in da se poslance s tem le po nepotrebem nadleguje, ker morajo verodostojnosti in upravičnosti vsake prošnje izreči svojo sodbo najprej politična oblast, šele potem dobi prošnjo v rešitev vojaška oblast.

Rešitev prošnje na drugi način in drugim potem že radi postavnih določb ni mogoča, pa tudi zaradi tega ne, ker se zadnji čas prošnje za oprostitev od vojaških vaj s posredovanjem poslancev tako množijo, da bi bile nemogoče orožne vaje, ako bi se ugodilo vsem.

Rešitev prošnje torej le zakasni, ako se nadleguje poslance, da jo oddajo. Takisto velja o oprostitvi od vojašine sploh. V korist velikega dela prebivalstva je torej, ako vzame ta pouk na znanje.

Tako pravi dotično poročilo. Mi pridenemo sledeče: Naši ljudje, tudi izobraženci mislijo, da je poslanec vsemogoč, da mora napraviti vse. To je na-

pačno. Noben poslanec, naj bo potem ta ali oni, ne more storiti in izposlovati, kar je proti postavi. Postave in predpisi veljajo za poslanca ravno tako, kakor za vsakega drugega.

Prošnje se morejo ugodno rešiti vsakomur, ako se jih pravilno sestavi in pravočasno odda na pristojno oblast. Le tedaj se kaže v takih zadevah obratiti osebno na poslance, ako oblasti ne ugodijo temu, do česar imamo pravico, ali če hočemo, da se poslanci potegujejo za spremembo postave. Tako spremembo seveda mora skleniti večina poslancev in jo mora potrditi cesar. Več takih vojaških olajšav bo na zahtevo naših in drugih poslancev tudi državni zbor še sklenil, ko bode razprava o dovolitvi novincev.

— Umrla je v goriški ženski bolnišnici Lucija Matevžič, članica društva »Skalnica«. Pogreb je bil 10 t. m. ob veliki udeležbi. Udeležile so se pogreba v velikem številu družtevence z zastavo na čelu. Naj v miru počiva!

— Liberalna surovost. — V Šturjah pri Ajdovščini na državni cesti so prav surovo napadli trije falotje 9. t. m. nekega fanta. Enega izmed teh je postalo sram in je svoja tovariša začel miriti; a ona dva se zato nista zmenila in še naprej prav surovo, in z grdimi priimki zmerjala. Baje je v Šturjah še par takih liberalnih oikancev.

— Socialdemokratska surovost. — Pred kratkim se je vršila v Rimu v čast Mariji procesija. Na poti pa je prišla naproti veri množici tolpa laških socialdemokratskih barab, nosečih velikanski lovorov venec z rudečimi trakovi na grob nekega sodruga. Surova tolpa je začela psovati udeležence procesije, ki so glasno vzklicali »Evviva Maria!« Nastal je srdit prepir, ki se je razvil v pravi pravcati boj. Mnogo oseb je bilo težko ranjenih, 30 aretiranih. Nekemu škofu, ki se je slučajno pripeljal mimo bojišča, je priletela v glavo težka palica ter ga precej ranila. Še le vojštvu se je posrečilo napraviti zopet red. Krasna socialnodemokratska svoboda!

— Za vinorejce. — Opozarjamo vinorejce, da se prave klosterneburške moštne vage dobivajo le pri optiku g. Primožič, na Koruu 13 v Gorici. Moštne vage so preizkušene in stanejo komad po 4 K. Ne zamudite te prilike!

— Na c. k. slovenski gimnazijski pripravljavnici v Gorici se prične novo šolsko leto 1907/8 v sredo dne 18. septembra, vpisovanje bo v ponedeljek 16. septembra od 8—11. ure. Učenci pridejo z očetom ali namestnikom in prinesejo s seboj 1. krstni list, ki priča, da učenec nima manj kot 9, pa tudi ne več kot 13 let. 2. šolsko izpričevalo, katero kaže, da je učenec leta 1907. odlično ali vsaj dobro dovršil III. ali kateri višji razred ljudske šole. 3. zdravnikovo spridevalo a) o stavljenih kozah, b) o popolnem zdravju, posebno ožij. 4. rodovnico (Nationale. 5. ubožni list od leta 1907, če bi starišem zelo težko ali nemogoče bilo, plačati učnino, katere je 10 kron za vsako polletje. Le ubogi in vredni učenci se je oprostijo celo ali na pol. Iz pomanjkanja prostora se more vsprejeti samo 45 učencev. Prednost imajo tisti marljivi slovenski dečki lepega obnašanja, ki doma na deželi nimajo nobene priložnosti naučiti se nemščine in pripraviti se na gimnazijo ali realko. Učenci c. k. slovenske gimnazijske pripravljavnice v Gorici, ki so z odliko ali s prvim redom končali šolsko leto, se brez vsprejemne izkušnje vsprejemajo na c. k. gimnaziji ali na realki.

— Letošnje cesarske vaje na Koroškem so bile silno naporne. Listi so poročali, da je več mož umrlo. A vojna oblast je to tajila. Mi smo izvedeli, da je od 5. domobranskega polka, od 8. stotnije, res umrl en mož. Sicer pa so se ravno naši slovenski oddelki dobro držali. Poveljnik 3. voja Potiorek je vodil vaje tako spretno, da ga imajo sedaj za najboljšega avstrijskega poveljnika.

— Ponesrečen dijak. — Pri Mojstrani na Gorenjskem je 9. t. m. padel raz neke strmine 15 letni dijak Stanko Kuhelj iz Ljubljane. Vsled poškodb je kmalu umrl.

— Nesreča. — 16-letna Alojzija Brevec, doma iz Lokvi pri Gorici, je v družbi s svojo tovarišico včeraj popoldne našla na poti nad Fovškim kalom revolver. Poskusiti sta hoteli če kaj poč. Prijateljica je sprožila in res je počilo, a tako nesrečno, da je krogla zadela

Alojzijo Brevec v trebuh v smeri proti želodcu. To se je zgodilo v sredo okrog 3h popoldne. Deklico so proti večeru pripeljali v goriško žensko bolnišnico. Tu so rekli, da dekle sicer sprejmejo, a da zdravniška pomoč pride šele drugi dan ob 9h zjutraj. Starši pač niso mogli čakati na tako "hitro" zdravniško pomoč in so odpeljali dekle v Gorjančovo gostilno na Koren, kjer je dobilo dekle pomoč od zasebnega zdravnika. Rana je nevarna, vendar pa drobje ni poškodovano. — Škandal je to, da vladajo v mestni bolnici take razmere, da niti zdravniške pomoči ni pri roki. Škandal za mesto, ki ima tako škandalozno bolnišnico!

— Gledišče se je podrlo med predstavo v Ambueru. Deset oseb je mrtvih, 200 ranjenih.

Listnica uredništva. — Novaki: Vaš dopis smo prejeli! Zadnjič ni bil priobčen, ker je bilo premalo prostora. Kakor vidite, danes smo priobčili. Hvala, pošljite še kaj! Nekaj iz zadnjega dopisa smo izpustili, ker se nam zdi, da je boljše, če ne priobčimo. Bo manj jeze. — Cerknio: Dragi G.! Naslove dobiš kmalu! — Cerknio: Danes poslano pride prihodnjič! — Lokovec: Prihodnjič!

Iz goriške okolice.

g. „Kmečka zveza“ za goriško okolico ima svoj občni zbor v nedeljo 15. t. m. ob 9h popoldne v dvorani hotela „Central“. Na dnevnem redu je sprejemanje članov in volitev stalnega odbora.

g. Pri žalostni Materi Božji na Gradu pri Mirnu. — Pri „sv. stopnjicah“ na Gradu nad Mirnom pri Gorici praznovala se bo dne 21. 22. in 23. sept. t. l. 150-letnica sv. Stopnjic in 50 letnica sv. krišvega pota ob dovoznici cesti z naslednjim vspeodom:

21. sept. — kvaterna sobota: ob 6. uri zjutraj: Pridi sv. Duha, govor, sv. maša pred izpost. sv. R. Telesom; od 7. ure dalje tihe sv. maše; pop. ob 4. urah sv. križev pot, blagoslov.

22. sept. — kvaterna nedelja — praznik žalostne Matere Božje: ob 6. uri zjutraj: Govor, — sv. maša pred izpost. sv. R. Telesom, ob 7. 8. in 9. uri tihe sv. maše; ob 9. uri sprejem prevzvišenega kneza in nadškofa goriškega dr. Franciška Sedeja; ob 9 1/2 govor, — pontifikalna sv. maša; ob 4. uri pop. sv. križev pot, — govor, — blagoslov.

23. sept. — ponedeljek: ob 6. uri sv. maša pred izpost. sv. R. Telesom, tihe sv. maše; ob 4. uri pop. sv. križev pot, sklepni govor, blagoslov, zahvalna pesem. Ob tridnevnicu bo preakrbljeno s spovedniki, da došli verniki lahko opravijo svojo pobožnost.

g. Poslanec Fon v Mirnu. V nedeljo popoldne je prišel v Miren poslanec Fon ter velikemu številu poslušalcev govoril o delovanju državnega zbora. Govoril je stvarno in odkrito, kar je vsem ugajalo. Zavrnil je tudi dostojno in temeljito napade liberalcev in njih glasila „Soče“. G. župnik mu je stavil razna vprašanja in predloge, na katere je odgovarjal točno in stvarno v splošno zadovoljnost. Zlasti, kar se tiče osebno dohodninskega davka, je g. župnik izbral prave strune. Nato se oglasi tov. Jožef Cotič, ki je v imenu delavstva izvajal v kratkem tako-le: „Ker je g. poslanec vstopil v najdelavnejši klub t. j. „Slovenski klub“, v katerem je tudi dr. Krek, smo takorekoč zagotavljeni dobrih uspehov. Zato mu že zato izražamo svoje popolno zaupanje. Dela naj vedno pri vsaki priliki na to, da se čimprej uvede

starostno zavarovanje. Dela naj tudi nato, da se reformira delavska zavarovalnica proti nezgodam in okrajne bolniške blagajne. Kar se tiče vladnih podpor, ki se dajejo kmetom ob času povodenj, toče itd. naj se dela nato da dobe podporo res prizadeti. Pomniti se mora, da večina naših kmetov ima zemljišča v najemu, ako pa pride včasih podpora od vlade s tem, da se nekaj davka odpiše, ne dobe kmetje najemniki nič, ampak dobe ta poboljšek gospodje, ki zemljišča v najem dajejo. Torej, skrbi naj se, da bodo podpor deležni oni, ki polje obdelujejo in trpe škodo od vseh nesreč in ne oni, ki zemljišče v najem dajejo. Tudi stanarinski davek naj bi se odpravil; zakaj plačevati ga morajo pravzaprav najemniki, ki so po večini ubogi delavci in ne lastniki stanovanj, ki nalože toliko večjo najemnino, kolikor več davka jim naloži vlada“.

G. poslanec si je vse te zahteve zapisal in obljubil, na to delati. Pritožil se je takorekoč tudi g. poslanec, da če ravno je v listih objavil, da je vsakomur na razpolago, kdor bi ž njim želel kaj govoriti, vendar jih do sedaj še vse premalo k njemu prihaja. To njegovo željo so poslušalci z veseljem vzeli na znanje. G. župnik je nato v lepem govoru spodbujal zlasti poljedelce, naj se združujejo. Izrekla se je nato g. poslancu s g l a s n o zaupnica, nakar se je g. poslanec zahvalil in zaključil lepi in zelo poučljivi shod, ki je trajal skoro dve uri.

Trenutek zabave je napravil „liberalni demokrat“ Janez Cotič, kateremu vedno rojijo po glavi demokratična nebesa na svetu. Pripovedoval je zelo neredno o delavcih nemanjih s štirimi ali petimi otroci, ki ne morejo več živeti. Pomagano pa bi jim bilo, ako bi na mejah ne bilo carine, ker s tem bi imeli meso po ceni. Dobil je pa ob g. poslancu in g. župnika primeren odgovor. Nedeljski shod je bil najprimernejši odgovor na vse obrekovanje barabske „Soče“. Resnica se je izkazala.

g. Shod posl. Fona v Dornbergu. — V nedeljo, 8. t. m. je prišel g. poslanec Fon med svoje volilce v Dornberg. Gotovo čez 400 ljudi, samih mož in mladeničev, se je zbralo ob 10 1/4 okoli njega. Živahno pozdravljen, prične gosp. poslanec govoriti o zadnjem zasedanju drž. zbora. Pravi, da poslanci niso mogli bogve koliko narediti, ker so še bili premalo časa skupaj in ker so še ta kratki čas socialisti hoteli tratiti z različnimi malopomembnimi stvarmi. Nekaj se je pa vendar le naredilo. Tu pojasni g. poslanec volivcem, da se je zvišal za več milijonov melioracijski zaklad, kar pride le ljudstvu v korist, dr. Luegerjev predlog zadevajoč 100 milijonov za cesarjev jubilej, od katerih obresti pridejo v pomoč starim in onemoglim. Potem razvija program Slovenskega kluba, kateremu pripada on in naštevava zahteve, s katerimi hoče imenovani klub v zvezi s sorodnimi si klubi stopiti v jesenskem zasedanju pred vlado. Posebno važnost polaga na „Kmečko zvezo“, ki šteje že sedaj 280 poslancev, torej nad polovico vse poslancev, in ki bo tedaj kmetu brezdvomno veliko pridobilo. G. govornik pride nato na „Kmečko zvezo“ in jasno pokaže poslušalcem njih pomen. Važnost „Km. zvez“ je spoznala tudi vlada, ki jim je zato naklonjena in jih bo podpirala. Svoje poročilo sklepa s tem, da pozivlja volilce, da naj ostanejo zvesti svojim načelom, edino pravim in edino koristnim, da naj zaupajo svojim poslancem, ki hočejo vse svoje moči zastaviti v prid ljudstva in da naj se brez skrbi obracajo do njih, zakaj kolikor tesnejša je vez, toliko lažje se spoznajo in izvedo razne potrebe in želje.

G. župnik priporoča nato gosp. po-

slancu, naj se zavzame zato, da bi prišli enkrat do splošne državne zavarovalnice proti imam, naj država skuša na kak način kmečki uknjiženi dolg znižati in naj pomaga po možnosti, da se napravi v Tabru tako potrebni vodovod ali pa dober vodnjak. Konečno pozove g. župnik zbrane može in mladeniče, da naj izrazijo našemu poslancu g. Fonu in tovarišu g. dr. Gregorčiču s trikratnem „živio“ zaupanje in zahvalo za njiju delovanje in vstop v „Slovenski klub“.

Gromoviti trikratni „živio“ zadoni po dvorišču pesojilnične hiše in ven čez dornberško vas — najboljši dokaz za to da se Dornberžani niso bili zmotili — ko so oddali g. Fonu svojih 360 glasov. Ljudstvo je govor g. poslancu ves čas zvesto poslušalo in njegovim izvajanjem živo pritrjevalo. Z obraza si lahko vsakemu posebej bral, kako se za to, kar sliši, v resnici zanima. To je znak zavednosti, je znamenje zrelosti. Veseliti je moralo človeka, ko je videl, da so se polnoštevilno udeležili zborovanja in se vedli kot zreli može tudi mladeniči, ki po drugih krajih ob takih prilikah zvižgajo, upijejo in ne vem kaj še uganjajo. Dornberški mladeniči, vsa čast Vam! Pravični moramo biti pa tudi naprednjakom; to pot so se tudi oni — vsaj tisti ki so bili pričujoči, skozinskozi dostojno obnašali. Bilo je v resnici lepo in vse hvalevredno.

g. Nagla smrt. — V nedeljo zjutraj je v Oseku nagloma umrla gospa Franja Bele, rojena Jakonič, soproga gosпода odnotnega nadučitelja v starosti 49 let. Svetila ji večna luč. Žalajoči rodbini pa naše globoko sožalje. — Pogreb je bil danes dopoldne ob veliki udeležbi.

g. Solkanski socialni demokratje so v nedeljo priredili v Mozetičevi gostilni veselico. Pri tej priliki so mednarodni rdečkarji kričali in izživali Slovence. Slišati je bilo samo laško vpitje in petje. Peli so tudi znano „Marameo“. Prišli so socialisti iz Trsta, Gradiške in Gorice. Več rdečih Solkancev se je udeležilo te slavnosti. Žalostna jim menjka! To je sad socialistične gonje. Narodni „prvaki“ so se čudno držali. Le držite se, saj socializem je le neubogljivi sinček vašega okornega, hinavskega liberalizma. Krščansko ljudstvo bo znalo pomesti z liberałci in socialisti!

g. Iz št. Ferjana. — Ako je resnica, da se človeka spozna že po govorjenju, oziroma pisavi, tedaj moramo reči, da se je mogel dopis iz št. Ferjana v sobotni št. „Soče“ poroditi le v glavi kakega izprijenega in sirovega paglavca, oziroma kakega na pol norega človeka. Razume se, da take vrste ljudem ne bom odgovarjal. Edino primiren odgovor bi jim bil pasji bič. C.

Iz ajdovskega okraja.

a. Nedolžen. — Virgilč iz malna ne piše prav nič v „Zamorca“ in „Sočo“. On je „nedolžen“, če tudi se poti po cel dan s perom in črnilom zaprt v sobi.

a. Brez hišne št. — Nekdo v zadnjem „Primorca“ s podpisom „Seljani in Selci“ bi rad vedel, kdo sta ona junaka, od katerih zna eden deliti gorke „birmo“ in drugi ležati pod strešnim kapom, ter zahteva naj navedemo imen s hiš. štever. A naznaniti mu moramo, da tega ne moremo storiti, ker nimata „svoje hiš. št.“ Sicer pa Selci ju dobro poznajo.

a. Penzijon. — Ni čuda, da se Virgilč toliko muči za Štreklja. Upa namreč da mu g. poslanec izposluje „penzijon“ kot odsluženemu vojaku. Ja, „madron“ je huda bolezen.

a. Ga ni. — Ko je bila pred nedavnim časom slavnost odkritja spominske plošče v Rihemberku, zajahal je napredni Virgilček kolo in se prifural v Rihemberk. Tam pa nismo nič več slišali o Virgilčku. Izgubil se je kakor otrok na božji poti. To je znamenje, da ga nikjer več resno ne vzamejo, ter ga povsod prezirajo, edino selski naprednjaki ga še kaj obrajtajo, ker so silno skromni in z malim zadovoljni.

a. Birma. — Pri birmi se otrokom navadno dobro godi, zato si želijo, da bi se take dobrote večkrat ponavljale. Ojrasli ljudje pa — zlasti naprednjaki se zadovoljujejo z enkratno birmo. Take misli je tudi neka napredna ženska, zato ni bila nič kaj zadovoljna z birmo, ktero ji je delil njen zakonski družec, ter celo voščila zdravje tistemu, ki je radi tega „možička v „Pr. L.“ okreal po roki, ki tako rada birmuje.

a. Kmečka zveza za ajdovski okraj je imela v nedeljo svoj prvi občni zbor. Predsedoval je predsednik pripravilavnega odbora g. Vinko Vodopivec. Takoj v začetku se je vpisalo lepo število članov, nakar je govoril dr. Brecej. Govornik je na kratko omenil važnost „K. Z.“ ter izjavil, da je danes glavna naloga zbora, izvoliti odbor. Potem pa začne zveza prirejati shode po posameznih občinah. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni: za predsednika: Vinko Vodopivec, župan, Kamnje; tajnik: I. Bajec, posestnik, Goričica; blagajnik: Jož. Bajec, posestnik, Skrilje; odborniki: Jož. Pavlica, župan, Rihemberk, Jož. Volk, župan, Sv. Križ; Jurij Česnik, posestnik, Dol-Olica; I. Kovač, podžupan, Lokavec; I. Leban, posestnik, Črniče; Al. Poljšak, veleposestnik, Gabrije; I. Benko, posestnik, Šmarje. — Nato se je sklenilo, proglasiti kot društveno glasilo „Primorski List“, ki naj se tako preuredi, da bo glasilo vseh „Kmečkih zvez“ na Goriškem. — Potem je govoril še obširno g. prof. Berbuč o akciji glede sena. Zborovalci so bili g. poslancujako hvaležni za njegov govor.

Iz kanalskega okraja.

kl Shod v Marljacelju. — Kakor druga leta, se tudi letos vrši dne 15. septembra shod pri Marljacelju.

(Dalje na 4. strani.)

Kaj tiče majhen sem možič!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinjevo kavo pil.

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom Kathrein.

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!

Kathreinjeva Kneippova sladna kava

sama se je ohnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speči zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinjevo kave.

„Krojaška zadruga“

v Gorici

via Signori 7, skladišče 6.

Perilo za opreme nevesti,

„Krojaška zadruga“

v Gorici

via Signori 7, skladišče 6.

kakor tudi za hotele, restavracije, grstilne, zavode, itd. — Rumberško, belgijsko in švicarsko platno, bombaževino, chiffon, creton, namizni prtji, serviete brisalke, žepni robci itd. itd.

CENE STALNE.

po tovarniških cenah.

POSTREŽBA POŠTENA.

kl Suša je v našem okraju nekoliko ponehala. V nižjih legah je, hvala Bogu, že preteklega tedna padlo precej dežja, čeravno bi malo več ne škodovalo. Studenci so povsod le šibki.

kl Vojaki so se vrnili z manevrov v Kanal, kakor smo izvedeli, v ponedeljek opoldne z vtakom. Fantje so ukali, ko so zagledali svoje stalno bivališče, trg pa je bil ves v zastavah. Cel mesec so marširali, lahko sedaj uživajo zaslužen počitek.

kl Izvoljen za župana v Kanalu je bil včeraj Anton Križnič. Podžupani so: Bajt v Logu, Tomažič v Morskem, Debenjak za Mostom, Vidič v Logh. Garlati v Kanalu in Gorjup na Vrhu. O teh volitvah danes še nečemo izreči sodbe.

Iz cerkljanskega okraja.

c Slov. kat. izobraževalno društvo. — V nedeljo dne 8. t. m. je priredilo naše slov. kat. izobraževalno društvo veselico za svoje člane in povabljeni s prav izbranim vsporedom. Vspen je bil prav povoljen. Priporočati bi bilo več točnosti, kajti še le pri tretji točki vsporeda se je dvorana napolnila. Petje in igranje je bilo izborno. Akademiku Kemperlu se srčno zahvaljujemo za lepi govor. Veselice so se udeležili tudi nekateri c. kr. uradniki. Čast obema gospicama učiteljicama Milkama (Mesar in Zavrtnik), ki sta nastopili z društvenimi znaki. Napredna stranka je poslala edinega odposlanca, znanega kovača, ki pa jo je že pri prvi točki, med govorom g. akademika Kemperla — popihal. No, rešnica v oči bode!

c C. kr. namestništvo v Trstu je končno vendar razpustilo celi občinski zastop. Ta novica je naše liberalce prav v živo zadela. Vsaka stvar se na svetu enkrat maščuje! Žniderčkov Cenc si ima že sedaj čas izračunati, koliko mesecev je bil „občinski oče“, da se potem to ne pozabi zapisati v cerkljansko zgodovino.

c Narodne čitalnice še ne bo konec, kakor vidimo. Za naraščaj skrbi g. Vladimir Pirih, davčni vajenec. Častitamo! Živela taka naprednost!

c Iz Otaleža. — V „Soči“ je bilo čitati da se je liberalne veselice udeležil tudi oče Peter Jurman. To je za nas Otaležane nekaj čisto navadnega, ker oče Peter od časa do časa prav rad pride v Otalež, menda „junice kupovat“.

c Slov. kat. izobraževalno društvo v Otaležu priredi dne 15. t. m. veselico v Otaležu v prostorih g. Jereba. Vspored bo zanimiv in obširen. Na vsporedu sta tudi dve igri. Pri tej veselici sodeluje tudi slov. izobraž. društvo iz Cerkna. Otaleško izobraž. društvo šteje že 124 članov.

c Novaki. — Vesel dan za nas je bil 24. avgust, dan sv. Jerneja. K nam je prišel novi g. kurat Josip Fon, prej kaplan v Volčah. Njegov prihod so naznanjali topiči in pritrkovanje zvonov, ob prihodu v vas ga je pozdravil slavolok z napisom: Bodi pozdravljen, kateri pride v imenu Gospodovem“. In tam je prejel venec od Marijine družbe, od šolarjev pa lep šopek. Zaostalo pa tudi ni „K. S. izobraževalno društvo“, ker mu je postavilo tik cerkve slavolok s krščanskim pozoravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Mladeniči društva in drugi so mu postavili nad 31 m dolg mlaj, tik župnišča pa je stal še en slavolok z napisom: „Pozdravljeni, dobro došli!“ To, kar smo napravili ni bilo iz ponosa, ampak v dokaz, da ga

čislamo in da ga bodemo čislali vse dni med nami bivajočega! Bog ga živi zdravega in veselega dolgo vrsto let! — Dolgo zaželjena „šola“ na Novakih se baje prične graditi spomladi. Apno so že kupili, stala bo najbrže na posestvu Mirijete Spik. Dobro bo tam ker je središče.

Dne 1. septembra je prišel k nam novi g. učitelj. Ljudje so ga videli v nedeljo med sv. mašo v cerkvi na njemu določenem sedežu, česar so bili zelo veseli. — Lista „Soča“ in „Zamorček“ se še vedno zaletavata v zapustivšega nas g. kurata Abrama; imenujeta ga hujskača in zdradžbarja. Ne bomo odgovarjali na te surove in neumne napade. Rečemo le: Edini „liberalce“, ki je pri nas, se je letos izrazil, da ni nasprotnik g. kurata ter da ga celo ljubi. Ni ga bilo v Novakih, ki bi g. Abrama ne bil res ljubil. Zato se vsem umazano zdi pisarenje liberalcev. Toliko na znanje Biljancem.

Iz kobariškega okraja.

kd „Kje je Kot?“, tako se povprašujejo tujci, ki potujejo po Kobariškem. Pa res; avtomobil ne more gor, v časnih se ga tudi ne sliši imenovati. Zato ni čuda, da je tako malo znan širji javnosti. Torej Kotarji pridno pišite v časnike, v vaš domači „Prim. list“ in tako oživite nam spomin na vas.

kd Kramarjev Tomaž na Ljubuškem, prodaja svojo učenost, kakor kak strgan dohtar. Ker pa zajema svojo učenost iz smrdljivega „Sočinega korita“, zato je pri nas ne more zapečati.

Iz tolminskega okraja.

t Shod „Kmečke zveze“ za tolminski okraj se vrši 15. t. m. v Hudažni v gostilni g. Kemperla ob 1/2 4. popoldne.

t Veselica izobraževalnega društva pri Sv. Luciji se je 8. t. m. v salonu gostilne Vuga nad vse pričakovanje izborno obnesla.

Iz komenskega okraja.

km Tatvina med sv. mašo. — Iz Gebrovice: Na praznik Device Marije so neznan tatje ukradli našemu g. vikarju okrog 750 kron, njegovemu bratu pa 86 kron. Tatovi so prišli na vrt in z vrta na dvorišče. Tukaj so dobili lestvico, po kateri so zlezli v prvo nadstropje, kjer so ubili šipo v sobi gospodovega brata. Skozi okno so zlezli v sobo, kjer so ukradli 86 kron, potem so šli v kuhinjo, od tod v sprejemno sobo, kjer so vse prevrgli, vlomili ključavnico ter vzeli iz omarice ves denar v znesku okrog 750 K. Gospodu vikarju je ostalo v žepu le nekaj drobca. Pa vse bi še bilo, ko bi denar bil gospodov. 100 kron je bilo namenjenih za novi oltar Jezusovega Srca; precej denarja je bilo zraven tudi za zvonove in tudi iz Kobljegiavske cerkvene blagajne. Zalostno je, da se mora ravno pri nas kaj takega zgoditi; vsem občinarjem je žal, da je ta nesreča zadela našega g. vikarja, ki si je v teku dolgih let priboril tiste krajcarje, kolikor je bilo njegovih v blagajni. Dobro je znano vsem občinarjem, da naš g. vikar žrtvuje in da vse, kolikor more ter naredi za nas vse, kolikor mu dopušča zdravje. Zato je žalost občinarjev še večja.

Loterijske številke.

6. septembra.

Dunaj	58	2	25	67	44
Gradec	35	70	44	14	25

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano, na vrtu hiše Strasoldo na starem trgu sv. Antona št. 2 I. nadstropje.

Opozarjamo

cenjene vinorejce, da se le pri Primožiču optiku na Kornu v Gorici dobivajo

prave moštne vage

(klosterneuburske) preizkušene. Komad stane 4 K. Nikari zamuditi prilike!

Saunig in Dekleva

ulica Muniello št. 1. Gorica.

Velika tovarniška za lo ga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje in tudi za umetno vezanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvo-kolesa »Helical Premier« in slamorezni stroji, samokresi in razne puške, lastna mehaniška popravilnica.

Odlikovana pekarija in sladničarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu (v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporočila se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

J. ZORNIK, GORICA

Gospodska ulica št. 10,

priporočila svojo največjo zalogo raznovrstnega blaga, kakor: perilo za gospode, raznovrstne pletenine, jagersrajce, nogavice, rokavice, najlepša izber: nakita za ženske obleke, čipk, trakov, svil, pasov, šerp, čipkastih rut, predpasnikov, modercev, pajčodalov za birmance itd.

Vse potrebščine za g. šivilje in krojače.

IGNACIJ FRATNIK

TRGOVEC PRI SV. LUCIJI

priporočila svojo trgovino moke, turšice, otrobi, ovsa, cementa i. t. d. Vse po najnižji ceni.

NAZNANILLO.

Podpisani naznanja slav. občinstvu v Gorici in na deželi, da je otvoril v Gorici v Podturnu Vla Vogel št. 21. povsem novo

MIRODILNICO (drogerijo)

z vso v to stroko spadajočo opravo kakor: barve vsake vrste, firnise, čopke, gobe, ščetke vsake vrste, mineralne vode, mastne predmete za raznovrstno barvanje (tinkture.) Zaloga cementa Portland prve vrste itd. Cene zmerne. Priporočila se slav. občinstvu v Gorici in na deželi udani

IVAN VELIKONJA
mirodilničar.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih
100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. januarja 1907
na menice po 6%₀, na vknjižbo po 5 1/2%₀

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 od sto.

Ustanovljena tvrdka leta 1866.

I. DRUFOVKA — GORICA.

Glavna zaloga Gospodska ulica št. 3, filialka Raštelj št. 3. Strojarna v Črnicah. Trgovina s korpem Gospodska ulica št. 1.

Zaloga usnja, podplatov ter vseh potrebščin za čevljarje.

Usnje za sedlarje, knjigoveze itd. Glavna zaloga ličila v korist Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Odlikovana tvornica nadplatov. Delavnica jermenov za stroje, bičev, itd.